

K O B R A

KULTURNÍ OBČASNÍK REGIONÁLNÍCH
AUTORŮ
BŘEZEN 2015*** ROČNÍK XVI.*** ČÍSLO 3

Citát inspirující:

Mezi největší objevy, na něž přišel lidský duch v nejnovější době, patří podle mne umění posuzovat knihy, aniž jsme je četli.“

Georg Christoph Lichtenber

KAMIL FOUSEK : MASKY

**Každý člověk má nějakou masku,
ale neví o tom.
Dokud mě neuvidí.
Potom si ji nasadí.**

**Nějaká mě lituje,
nějaká se mi směje,
nějaká se na mě dívá ošklivě
a nějaká mě bere normálně.**

**Ale já je házím do jednoho pytle.
A podle nálady je vytahuju.**

(úryvek)

NEZATRACUJME KOMIKS

Půjčil jsem si v knihovně komiks Lucie Lomové „Na odstřel“ a musím se přiznat, že mě docela zaujal. Pochopitelně beletristická kniha, ať už román, povídky, novela to pochopitelně není, ale neztracujeme komiks jako žánr. Často čtu, že dnešní děti a mládež pokud vůbec něco čtou, tak jediné komiks. Že dokonce i klasická díla české literatury budou muset být přetvořena do formy komiksu, abychom donutili dnešní žáky a žákyně školou povinně přečíst si ta největší česká díla. Ale já bych zas tolik nenařikal.

Vzpomínám si sám na svoje dětství, kdy pro mě představa tlusté knihy byla velmi problematická, protože jsem raději „lital“ venku a hrál fotbal. Pochopitelně se vše s věkem změnilo, ale když bych si jako šesti nebo sedmileté dítě otevřel třeba Staré pověsti české, tak by se mi moc dobře nečetly. Třeba proto, že, ač jsem byl celkem zdatný čtenář, než bych přelouskal všechny Jiráskovy popisné pasáže, unikl by mi děj. A tak jsem Staré pověsti české poznal zjednodušeně ve formě komiksu na stránkách Mateřídoušky. A teprve o nějaký ten rok později, kdy už mi šlo čtení, přece jenom trochu od ruky, jsem si přečetl originál v plném znění. Možná mi i ona kostra z komiksu pomohla, abych chápal a pochopil některé méně známé historky, které by opravdu měl znát každý Čech, neboť se jedná, i když možná dost idealizovaně a kdo ví jak moc přesně, o dějiny jeho národa.

Pamatuji se, že jsem jako dítě miloval komiksové příběhy kocoura Vavřince a jeho přátel. A těch komiksových příběhů třeba později ze Sedmičky jsem taky vsřel dost. Poznal jsem tam třeba kouzelníka Merlina nebo další knihy. A právě tyto příběhy mě přivedly na cestu poznávání a dalšího čtení. Takže pokud i dnešní komiksy současné děti inspirují a naladí na opravdové čtení, tak jediné dobře.

Pochopitelně nesmím zapomínat i na příběhy Čtyřlístku. Ještě dneska si pamatuji, že jsem si tenkrát na jičínském vlakovém nádraží při cestě na tradiční školní výlet do Turnova a potom pěšky přes Valdštejn a Hrubou Skálu do Sedmihorek, koupil náhodně jeden

sešit se Čtyřlístkem místo třeba nanuka. A nelitoval jsem, protože mě Fifinka, Pinda, Myšpulín a Bobík provází celým životem. Pamatuji si dokonce, že ten příběh byl o nějakém nebezpečném padouchovi Zadrhelovi. A jsem rád, že znám Jana Lipšanského, který vymýšlí příběhy do Čtyřlístku v těchto posledních číslech.

A o to právě jde, aby ty komiksy dělali lidé, kteří to opravdu umí. Aby u mladého čtenáře vzbudili zájem o četbu a myslím si, že s věkem a rychlostí čtení alespoň u určité skupiny dětí, dojde k tomu, že od komiksu přejdou na beletrii. Možná jsem optimista, ale věřím, že komiks může být tím odrazovým můstkem pro kvalitní četbu.

A pokud ke komiksu zabrousíme i my dospělí čtenáři? Nic se neděje, třeba již vzpomínaná knížka Lucie Lomové stojí za přečtení. Nebo třeba komiksově zpracování Záhady hlavolamu! Vždyť co je krásnějšího než se zase na pár chvil stát dítětem!

Václav

Z historie LiSu:

Kamil Fousek (1983)

Členem spolku byl od roku 2000, ale spolupracoval spíše externě v dob léčebných pobytů v Železnici (asi dva roky). Žije v Českém Krumlově. Psal poezii (sám říkával, že píše eseje). V edici Profily vyšla v roce 2000 sbírka Masky.

VÍTE, ŽE ...

- Recenze na knihu Dany Beranové „Eva a Kniha poznání“ z pera Zuzany Hlouškové najdete na stránkách www.fantasyplanet.cz viz <http://www.fantasyplanet.cz/clanek/eva-a-kniha-poznani> .

- „Rozhovor s Václavem Francem“ vyšel ve Východočeském literárním čtvrtletníku „Partonyma“ (leden 2015, číslo 12/2014). Číslo je věnováno „Humoru a grotesce“, takže se i rozhovor točí kolem humoru (např. i Řehečské slepice). Dále je v časopisu i Francova povídka „Půlnoční jezdci aneb (pro)statici“.

- Jivínského Štefana za rok 2015 získali v kategorii počin roku Skleróza – divadelní soubor, Hořice (za nastudování hudební politické pohádky Široký). a v kategorii dlouhodobá činnost Zlatníková Draga (za podíl na organizaci festivalů Šrámkova Sobotka a Jičín – město pohádky i akcí na Šolcově statku v Sobotce. Za pomoc při zpracování nominací na Jivínského Štefana. Za účast v porotách soutěží, v nichž může využívat zkušenosti autorky básnických sbírek a překladatelky). Štefanská komise rozhodla vyzdvihnout činnost dalších tří osob na poli kultury. Josefa Jindru z Literárního spolku při jičínské knihovně, autor básní, prózy i článků, dále Rychterovi za vedení souboru Hořeňák a Hořeňáček a sbormistryni pěveckého sboru Foerster Ivanu Hanzlovou. Vyhlášení se konalo 25. února 2015 v Lázních Bělohradě.

- Pořad Bohumíra Procházky „Propletence“ se konal v Knihovně Václava Čtvrtka v Jičíně ve středu 2. února 2015. Fota najdete na http://knihovnajicin.rajce.idnes.cz/4.2._PROPLETENCE_z_bloku_a_fotaku_novinare_proChora/Propletence .

- Příspěvky Václava France vyšly v týdeníku „Literatura – Umění – Kultura“ ve středu 18. února (článek „Stávka podle premiéra“) a ve středu 25. února 2015 (článek „Stávka za naše duše.“) Václav

ČAJ č. 102 – EVA ČERNOŠOVÁ

Dnešní číslo může sice někomu připadat trochu „pohublé“, ale je o to zajímavější, alespoň doufám. Jaro klepe na dveře, stejně jako úvodní báseň dnešního hosta. Tím je mechanická básnička a prozaička Eva Černošová. Má za sebou několik úspěšných prozaických knížek a zcela čerstvou básnickou sbírku „Tyhle moje řeky“. I z ní mám nabízet malou ochutnávku.

Rozhovor ČAJi poskytla bývalá kastelánka peckovského hradu Věra Kociánová, zároveň majitelka malého nakladatelství a překladatelka. Přiznala se, že „ji fascinuje každé rozvíření tvořivého ducha!“

Tvorbu domácích autorů zastupují „čerstvé“ básně Václava Teslíka. Václav

KNIHA JIŘÍHO NĚMCE RYCHLEBSKÉ POVÍDKY II

Rád se s Jiřím Němcem toulám krajem Rychlebských hor, psal jsem o tom už po přečtení jeho předchozí povídkové knihy „**Rychlebské povídky**.“ O to víc mě autor potěšil, když mě požádal o napsání pár řádků k jeho nové knize „**Rychlebské povídky II**“. A tak jsem sedl a v předpremiéře se ponořil do jednadvaceti nových povídek autorem zabalených do knihy, kterou držíte v ruce.

Musím napsat, že mě Jiří Wilson Němec opět nezklamal. S autorem jsem se poprvé setkal v roce 2002, kdy se stal absolutním vítězem 1.ročníku literární soutěže Řehečská slepice (viz www.rehec.cz). Pak jsme se sice pár let neviděli, ale Jiří Němec mezitím autorsky vyzrál. Vydal dvě povídkové knížky, jednalo se spíše o vzpomínkové výpravy do dětství a mládí, i v tomto povídkovém souboru se opět vrací do jeho skoro rodných „Nových Vilémovic“ a okolí, kde se odehrává několik příběhů (např. povídka „**Začátky**“ z jara roku 1955).

V řadě povídek prožívá autor všední rodinné peripetie, ale dokáže při nich vystihnout zajímavý moment, detail. Má rád zvířata, dalo by se říci, že straní kočkám, viz jeho povídka „**Bůh mě nemá rád**,“ kde kočka Peťa plní normy v chytání myší na nočních směnách, i když ne všichni v rodině mají pro její noční reje pochopení. Stejně tak povídka „Tery,“ vyprávění kocourka, který se bojí slézt dolů z výšek.

V „**Chrápajícím deníčku**“ autor s humorem řeší problém chrápaní, (viz „*jsem první člověk, který dokázal umlčet žáby Dely Okavanga*“).

„**Přípravy na den X**“ - povídka o přípravách na konec světa, či problémy s nadbytkem jablek (povídka „**Letos bylo hodně jablek 2012**“ , autor získal opět absolutní cenu na Řehečské slepici). Či zdánlivě epizodní povídka „**Vosa**“ – příběh z parkoviště před supermarketem.

Němec umí napsat povídku i s nádechem sci-fi, jako např. v další oceněné povídce na Řehečské slepici „**Prázdniny**“. Povídka o škole budoucnosti zaujala dokonce spisovatele Stanislava Rudolfa, který jí udělil vlastní cenu.

Silná stránka autora jsou povídky s příchutí tajemna, jako v případě povídky „**Dům**“, kdy manželé koupili dům s podmínkou nedělních koncertů staré paní majitelky či tajemství knihy ve stejnojmenné

povídce „**Kniha**“, která se vrací, či povídka „**Prsten**“ o ženě, která ztratila manžela, ale najednou se v ZOO objeví kondor královský se zajímavým prstenem, či povídka „**Pavouk**“ se záhadným úmrtím a ztrátou „snovačky jedovaté“. A nebo povídka „**Struna**“ téměř s detektivní zápletkou, když se v oblasti začnou objevovat těla mrtvých mladých žen uškrcených strunou z kytary, až sám pachatel je vyděšen ze svých činů.

Síla těchto povídek se násobí, když autor zasadí děj do krásné přírody, jako v povídkách „**Skinhead**“ a „**Tančírna**“. Tyto povídky jsou opravdu silné, čtenář se dozví, co je to „rychlebský Bermudský trojúhelník“ či jak se „paže, prsty, vše se rychle mění a v mladých rašících listech Lukáš poznává břizu“ ve kterou se mění jeho milá. (Zde nám autor připomíná místní „Tančírnu“, dřív německy Georgshalle.)

Nelze vyjmenovat všechny povídky, ale z povídky „**Dementi**“ se dozvíte, jak se vaří vepřové chilli con carne s fazolemi, nebo proč „nikdo nebude mít zájem hledat Hitlerův prd“. Mimochodem víte, že smrt ve spánku přichází mezi čtvrtou a pátou hodinou, takže je nejlepší natáhnout si budík na čtvrtou a v pět se jít dospat (viz povídka „**Chrápací deníček**“).

Nostalgický je Němec v povídce „**Láska**“, kde vzpomíná pomocí táborového deníčku na svou dětskou lásku Zdenku Vrtalovou. Náhodně se opět sejdou za pár let, kdy překročili práh dospělosti, ale tentokrát ji autor raději zapře. Nakonec „děkoval v duchu Bohu, že některé lásky končí jen na papíře.“

Nostalgická je i již vzpomínaná povídka „**Začátky**“, kde mladá učitelka přehá z vesnice, když vidí, jak Řekové vykopávají mrtvého (opět tajemno), zatímco Karel Skácel, hrdina povídky zůstává jako jeden z prvních osidlovat Vilémovice, ale to jsme opět s autorem v jeho dětství.

Výborná je povídka „**Erotická**“, kde se mladá žena vrací opilá z mejdanu, netrefí byt své tetičky a její spodní prádlo vzbudí velkou pozornost, ale zde jsem si říkal, jak autor situaci zvládne. Namísto banálního zakončení dokazuje autor mistrnost vytváření point.

A moje srdce zaplesalo u povídky „**Dobračka**“, kde mladá svobodná prodavačka, mimochodem opět má ráda kočky, přijde na kloub záhadě, proč se ztrácí v prodejně maso, ale nakonec jí to jen přitíží. Povídka je trefnou sondou do současných mezilidských vztahů, nakonec i vedoucí má své důvody, proč jedná tak, jak jedná.

Němcovým povídkám nechybí vypravěčská laskavost, smysl pro humor,

tajemné zápletky, láska k přírodě či rodnému kraji a především překvapivá pointa. Myslím si, že by si i řada povídek zasloužila filmové zpracování, něco v duchu takových krátkých „bakalářských“ příhod. Přeji autorovi ještě mnoho stejně zdařilých knih, myslím si, že Němec ještě zdaleka nevyčerpal všechny vzpomínkové okamžiky z jeho bohatého dětství či toulkách po okolní přírodě, které mistrně vkládá do svých knížek, takže se máme na co těšit.

Přeji Jiřímu Němcovi hodně spokojených čtenářů a také, aby se jeho tvorba objevila na pultech našich knihkupectví, kam nepochybně patří. A už se těším až „Wilson“ opět hrábne do své „zastavárny vzpomínek“ a pohladí nás po duši další knížkou „Rychlebské povídky III“.

Václav

Knihovna Václava Čtvrťka v Jičíně si Vás dovoluje pozvat na
„ČAJOVÝ DÝCHÁNEK“
u příležitosti vydání jubilejního stého čísla
ČASOPISU REGIONÁLNÍCH AUTORŮ.
Akce se koná ve středu 4. března 2014 v 18 hodin
v hudebním oddělení knihovny.

OSLAVY VÝROČÍ LISU

Vážení přátelé,
dovoluji si Vás pozvat
v pátek 24.dubna 2015 do restaurace Lucie v Jičíně,
kde se bude konat slavnostní setkání
na počest 25.výročí založení Literárního spolku v Jičíně.
Připomeneme si čtvrtstoletí společné činnosti na literárním poli.
Fotografie a další písemnosti připomínající uplynulých
25 let jsou vítány.
Setkání se koná **od 16 hodin** a na Vás se těší
Václav

Ještě trocha historie k výročí spolku. Fotografie z uvedení almanachu *Mýma očima* v Jičíně (15.dubna 1988): v dolní řadě zleva Zlata Zákoutská, Nad'ňa Baliharová, Jana Hofmanová a Pavel Zeman, nahore zleva Bohumír Procházka, Vlad'ka Matějková, Jana Benešová, Petr Veselý a Václav Franc.

KOBRA

Kulturní občasník regionálních autorů
Vydává Literární spolek při Knihovně Václava Čtvrťka v Jičíně
jako interní tiskovinu.

Připravil : Václav Franc, K Hájků 1724, 509 01 Nová Paka

Franczub@seznam.cz

Ročník 16. Číslo 3. Březen 2015.

(3.března 2015)

www.ikobra.cz